

Právne aktuality - Finančný trh

Bulletin september & október 2008

Obsah:

- [1. Investičné nástroje, komodity a trhy](#)
- [2. Kolektívne investovanie](#)
- [3. Bankovníctvo a platobné systémy](#)
- [4. Poisťovníctvo a penzijné fondy](#)
- [5. Regulácia finančného trhu](#)
- [6. Obchodné spoločnosti](#)

1. Investičné nástroje, komodity a trhy

Európska únia

Konzultácie CESR k režimu zneužitia trhu

Začiatkom októbra bol predložený k verejnej diskusii návrh štandardov CESR k postupu pri hodnotení podmienok prípustnosti programov stabilizácie a spätných odkupov kótovaných investičných nástrojov. Cieľom štandardu CESR je zjednotiť aplikačnú prax jednotlivých orgánov dohľadu v rámci EU.

Dokument kladie otázky ohľadom prípustnosti stabilizácie a spätných odkupov, ktoré prebiehajú mimo vyslovene špecifikovaný postup uvedený vo vykonávacích nariadeniach k MAD¹, v jednom, ako aj vo viacerých členských štátoch. Ďalej je diskutovaná problematika štandardného spôsobu informovania regulátorov a o obchodoch uzavretých v rámci stabilizácie a v rámci spätného odkupu a uverejňovanie týchto informácií, vrátane využitia možností stanovených transparentnou smernicou.

Ďalej je diskutovaný rozsah povinnosti emitenta kótovaného investičného nástroja reagovať na „fámy“, ktoré sa týkajú alebo sa môžu týkať vnútornej informácie, ktorú má emitent aktuálne k dispozícii a ktorú dosiaľ neuvěřnil či jej uverejnenie odložil.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cesr.eu>

Verejná diskusia k pravidlám pre vyrovnávacie systémy

Na konci októbra bola zahájená verejná diskusia k spoločnému dokumentu CESR a ESCB² k pravidlám pre clearing a settlement v rámci európskych trhov. V rámci dokumentu sú dis-

kutované otázky, ktoré sa týkajú fungovania centrálnych depozitárov a centrálnych protistrán.

Návrh štandardov sa zaoberá okrem iného problematikou vyrovnávacích cyklov, požičiavanie cenných papierov, zabezpečovanie princípu DVP, podmienkami pre prístup k centrálnym depozitárom a centrálnym protistránám či otázkami transparentnosti činnosti vyrovnávacích systémov a centrálnych depozitárov.

Cieľom týchto pripravovaných štandardov je vytvoriť podmienky pre obmedzenie operačných a právnych rizík vyrovnávacích systémov a zvýšenie efektivity ich fungovania a rámec pre hodnotenie činnosti vyrovnávacích systémov zo strany orgánov dohľadu.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cesr.eu>

Verejná diskusia k pravidlám obchodovania s energetickými kontraktmi

V októbri bol predložený k verejnej diskusii spoločný dokument CESR a ERGEG³, ktorý predstavuje návrh odporúčaní pre Európsku komisiu v rámci prípravy novej legislatívy pre plnú liberalizáciu európskych energetických trhov. Dokument predkladá nové pravidlá pre činnosť osôb, ktoré obchodujú s kontraktmi na dodávku energií (predovšetkým elektriny a plynu) či už ide o producentov, veľkoodberateľov či „len“ obchodníkov. Z dokumentu je zjavná silná inšpirácia pravidlami, ktoré v oblasti kapitálového trhu zaviedla smernica MiFID.

Diskutované sú pravidlá pre vedenie evidencie o vykonaných obchodoch s energetickými kontraktmi, pravidlá pre transparentnosť trhu s energiami a energetickými kontraktmi a ďalej podmienky a pravidlá spolupráce medzi národnými orgánmi dohľadu v oblasti finančného trhu a energetického trhu.

Schválenie nového právneho rámca pre energetické trhy sa predpokladá v priebehu roka 2009.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cesr.eu>

Odporúčania CESR a CEBS k pravidlám pre činnosť obchodníkov s komoditami

Obsahom odporúčaní výborov regulátorov kapitálového trhu a bánk pre Európsku komisiu

¹ Nariadenie Komisie (ES) č. 2273/2003 z 22. decembra 2003, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES, pokiaľ ide o výnimky pre programy spätného odkupu a stabilizácie finančných nástrojov.

² European System of Central Banks.

³ the European Regulators' Group for Electricity and Gas.

v rámci prípravy novej legislatívy pre komoditné trhy a v súvislosti s pripravovanou legislatívou pre energetické trhy, sú podrobné pravidlá pre činnosť obchodníkov s komoditami a komoditnými derivátmi.

Navrhované riešenie vychádza z režimu uplatňovaného v oblasti kapitálového trhu a navrhuje zavedenie pravidiel pre činnosť obchodníkov s komoditami podobne ako je tomu pri obchodníkoch s cennými papiermi (personálne predpoklady, kvalifikovaná účasť, pravidlá rokovania so zákazníkom, informačné povinnosti), aj keď s určitými úľavami vzhľadom k špecifickej povahe komoditných trhov a obchodovania s komoditami. Návrh taktiež predpokladá zavedenie kapitálových požiadaviek na obchodníkov s komoditami, ktoré budú obdobné kapitálovej primeranosti uplatňovanej u bánk a u obchodníkov s cennými papiermi.

Predpokladané schválenie nových pravidiel pre komoditné trhy je v priebehu roku 2009.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cesr.eu>

Odporúčania CESR a ERGEG k vypracovaniu pravidiel proti zneužívaniu energetického trhu

V súvislosti s pripravovanou legislatívou pre energetické trhy predložili CESR a ERGEG Európskej komisii odporúčania ku spracovaniu pravidiel, ktoré majú obmedziť možnosť zneužívania trhu v oblasti trhov s energiami. Návrh vychádza z právneho rámca nastaveného pre oblasť kapitálového trhu smernicou o zneužívaní trhu (MAD)⁴, predsa len však predkladané odporúčanie obsahuje množstvo odlišností, ktoré vyplývajú zo špecifik trhov s energiami. Návrh predpokladá existenciu pravidiel pre transparentnosť trhov s energiami, ktoré sa uplatňujú aj vo vzťahu k producentom, prevádzkovateľom distribučných/rozvodných sietí a obchodníkom. Podobne ako na kapitálovom trhu bude upravený režim nakladania s vnútornými informáciami v oblasti trhov s energiami a ďalšie pravidlá, ktoré majú predchádzať zneužívaniu trhov.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cesr.eu>

Slovenská republika

N/A

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES z 28. januára 2003 o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácii s trhom (zneužívanie trhu).

Česká republika

Príprava vyhlášky k požiadavkám na odbornosť pracovníkov u obchodníkov s cennými papiermi

V septembri uverejnila ČNB návrh vyhlášky, ktorou sa stanoví rozsah potrebných znalostí a skúseností osôb, pomocou ktorých vykonáva obchodník s cennými papiermi svoje činnosti. Vyhláška nadväzuje na požiadavky stanovené v ZPKT⁵ po rozsiahlej novele účinnej od júla tohto roka.

Obsahom návrhu vyhlášky je stanovenie požiadaviek na odborné znalosti a dĺžku minimálnej požadovanej praxe na finančnom trhu pre pracovné pozície u obchodníkov s cennými papiermi a u investičných sprostredkovateľov. Vyhláška upravuje požiadavky na pracovníkov, ktorí sa podieľajú na

- poskytovaní investičných služieb (predajcovia, poradcovia, makléri, portfólio manažéri),
- riadení rizík a
- vnútornej kontrole (vnútorný audit a compliance).

Podľa nového režimu bude nutné, aby obchodníci s cennými papiermi a investiční sprostredkovatelia stanovili v nadväznosti na vyhlášku požiadavky na každú pracovnú pozíciu a zabezpečili, že ich pracovníci budú mať dostatočnú odbornosť - znalosti a skúsenosti pre výkon príslušných, vyhláškou stanovených, činností. Účinnosť vyhlášky sa predpokladá od decembra tohto roku.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cnb.cz>

Príprava novelizácie vyhlášky k denníku obchodníka a k evidencii investičného sprostredkovateľa

Začiatkom októbra publikovala ČNB konzultačný dokument k pripravovanej novele vyhlášky o denníku.⁶ V nadväznosti na novelu ZPKT a vykonávacie nariadenie k MiFID⁷ budú do

⁵ Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikaní na kapitálovom trhu ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Vyhláška č. 261/2004 Sb., o náležitostech a způsobu vedení deníku obchodníka s cennými papíry a zásadách pro vedení evidence přijatých a předaných pokynů investičního zprostředkovatele.

⁷ Nariadenie Komisie (ES) č. 1287/2006 z 10. augusta 2006, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokiaľ ide o povinnosti pri vedení záznamov pre investičné spoločnosti, oznamovanie transakcií, priehľadnosť trhu, prijatie finančných nástrojov

vyhlášky o denníku doplnené požiadavky na evidovanie niektorých ďalších informácií a ďalej navrhnuté úpravy štruktúry evidovaných údajov, ktoré vychádzajú z praktickej skúsenosti so spracovaním informácií zo strany ČNB. Pritom zostáva zachovaná doterajšia štruktúra denníka a de facto sa mení len rozsah a štruktúra položiek.

Pre investičných sprostredkovateľov pripravovaná novelizácia prináša nastavenie zhodnej štruktúry evidencie s požiadavkami kladenými na denník obchodníka s cennými papiermi. Fakticky totožná štruktúra údajov s denníkom bude zavedená ohľadom pokynov zákazníkov, informácií o osobách a čiastočne o investičných nástrojoch. Povinnou súčasťou evidencie investičného sprostredkovateľa budú zmluvy, na základe ktorých sú podávané pokyny k nákupu, predaju alebo inému prevodu investičného nástroja.

Nadväzne na zmeny vo vyhláške o denníku dôjde tiež k modifikácii informačných povinností obchodníka s cennými papiermi upravenými vyhláškou o informačných povinnostiach.⁸ Dôjde k úprave formy, spôsobu a frekvencie zasielania denníka obchodníka ČNB. Informácie z denníka obchodníka budú nanovo požadované v odlišnej forme. Namiesto členenia podľa druhov investičných nástrojov navrhuje ČNB rozdelenie informácie vo výstupe z denníka obchodníka do 4 dátových oblastí:

- informácie o pokynoch,
- informácie o obchodoch,
- informácie o osobách,
- informácie o investičných nástrojoch.

Plnenie informačných povinností bude prebiehať prostredníctvom automatizovaného systému pre zber dát ČNB.

Formát a spôsob plnenia informačných povinností investičných sprostredkovateľov bude Kompletne riešenie zasielané informáciou investičným sprostredkovateľom Českej národnej banky, bude riešené samostatnou vyhláškou.

Predpokladaná účinnosť vyhlášok je jar 2009.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cnb.cz>.

Príprava vyhlášky k transparentnosti emitentov a k zneužívaniu trhov

na obchodovanie a vymedzené pojmy na účely tejto smernice.

⁸ Vyhláška České národní banky č. 605/2006 Sb., o některých informačních povinnostech obchodníka s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů.

V nadväznosti na pripravovanú novelu ZPKT, ktorá transponuje vykonávaciu smernicu o transparentnosti⁹, uverejnila na konci septembra ČNB konzultačný dokument k pripravovanej vykonávacej vyhláške. Obsahom vyhlášky bude

- obsah oznámenia podielu na hlasovacích právach, forma a spôsob jeho zasielania,
- forma a spôsob uverejňovania povinne uverejňovaných informácií emitentom alebo inou osobou,
- štruktúra, forma a spôsob zasielania povinne uverejňovanej informácie ČNB emitentom alebo inou osobou,
- podmienky uchovávanía podstatných údajov súvisiacich s povinne uverejnenou informáciou emitentom alebo inou osobou.

Vzhľadom k tomu, že sa úprava transparentnosti emitentov prelína s režimom vnútorných informácií, navrhuje ČNB spojenie tejto problematiky do jednej vykonávacej vyhlášky, ktorá preto bude obsahovať tiež podmienky pre

- odklad uverejnenej vnútornej informácie,
- vedenie zoznamu osôb, ktoré majú prístup k vnútornej informácii,
- oznamovanie manažérskych transakcií,
- požiadavky na kvalitatívne vymedzenie vnútornej informácie,
- oznamovanie o podozrení zo zneužitia trhu,
- posudzovanie manipulácie s trhom.

Cieľom navrhovanej vyhlášky by malo byť zladenie požiadaviek na informovanie o kótovaných investičných nástrojoch, najmä spôsob ich uverejňovania a oznamovania ČNB. Ďalej nová vyhláška zohľadní zmeny ZPKT plynúce z transpozície vykonávacej smernice k transparentnosti napr. nová úprava vedenia zoznamu osôb, ktoré majú prístup k vnútornej informácii. Účinnosť vyhlášky sa odvíja od prijatia novely ZPKT, ktorá sa predpokladá v prvej polovici roku 2009.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cnb.cz>

2. Kolektívne investovanie

Európska únia

⁹ Smernica Komisie 2007/14/ES z 8. marca 2007, ktorou sa stanovujú podrobné pravidlá implementácie určitých ustanovení smernice 2004/109/ES o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu.

Odporúčanie CESR k passportu správcovskej spoločnosti

Na konci októbra publikoval CESR svoje odporúčanie k pripravovanej smernici UCITS IV ohľadom problematiky cezhraničnej činnosti (passportu) správcovskej spoločnosti. CESR odporúča umožnenie širokého passportu správcovskej spoločnosti, ktorá by tak mohla obhospodarovať i fondy kolektívneho investovania založené v inom členskom štáte, než v ktorom je sídlo samotnej správcovskej spoločnosti. Odporúčanie CESR sa ďalej zaoberá podmienkami a pravidlami pre činnosť správcovskej spoločností, ktoré vykonávajú svoju činnosť cezhranične, a pre ich dohľad, pre povoľovanie fondov zakladaných správcovskou spoločnosťou v hostiteľskom členskom štáte a podmienkami pre činnosť depozitára, ako kľúčového kontrolného prvku v rámci kolektívneho investovania.

Schválenie nového právneho rámca pre kolektívne investovanie sa predpokladá v prvom štvrtroku budúceho roku.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cesr.eu>

Slovenská republika

Opatrenie NBS o náležitostiach žiadosti o predchádzajúcom súhlase podľa zákona o kolektívnom investovaní

Prvého septembra nadobudlo účinnosť opatrenie NBS, ktoré upravuje náležitosti žiadosti o predchádzajúci súhlas zo strany NBS podľa zákona o kolektívnom investovaní.¹⁰ Opatrenie vymedzuje povinné zložky jednotlivých žiadostí o udelenie súhlasu NBS vrátane prípadných príloh, ktoré sú potrebné k žiadosti doložiť. Opatrenie sa dotýka najmä žiadosti o súhlas s (i) nadobudnutím účasti 10%, 20%, 33%, 50% a 66% na správcovskej spoločnosti, (ii) znížením základného imania správcovskej spoločnosti, nejedná sa o zníženie základného imania v dôsledku straty, (iii) menovaním členov predstavenstva, dozornej rady či prokuristu správcovskej spoločnosti, (iv) zmenou stanov správcovskej spoločnosti, (v) zlúčením správcovskej spoločnosti, (vi) predajom podniku

¹⁰ Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 288/2008 Z.z., o náležitostiach žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska podľa zákona o kolektívnom investovaní.

správcovskej spoločnosti a ďalšie. Toto opatrenie ruší predchádzajúcu vyhlášku Ministerstva financií SR č. 615/2003 Z.z.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.zbierka.sk>

Opatrenie NBS k žiadosti o povolenie správcovskej spoločnosti

Na začiatku septembra nadobudlo účinnosť opatrenie NBS, ktoré upravuje preukazovanie splnenia podmienok pre udelenie povolenia k vzniku a činnosti správcovskej spoločnosti.¹¹ Jednotlivé ustanovenia opatrení konkretizujú spôsob preukázania splnenia podmienok stanovených § 6 ods. 2 zákona o kolektívnom investovaní. Týmto opatrením došlo k zrušeniu vyhlášky Ministerstva financií SR č. 616/2003 Z.z.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.zbierka.sk>

Česká republika

Konzultácie k prípustným aktívam fondov kolektívneho investovania

Začiatkom septembra uverejnila ČNB konzultačný materiál k transpozícii smernice o prípustných aktívach pre štandardné fondy kolektívneho investovania,¹² ktorý je obsahom aktuálnej novely ZKI¹³, na ktorú bude nadväzovať vyhláška ČNB. Pripravovaná vyhláška bude konkrétne upravovať

- požiadavky na kvalitatívne kritéria investičných cenných papierov a nástrojov peňažného trhu, do ktorých môže investovať štandardný fond;
- požiadavky na kvalitatívne kritéria investičného cenného papiera alebo nástroja peňažného trhu obsahujúceho derivát, do ktorého môže štandardný fond investovať;
- požiadavky na kvalitatívne kritéria, za ktorých štandardný fond kopíruje zloženie indexu akcií alebo dlhopisov.

¹¹ Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 310/2008 Z.z. o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti.

¹² Smernica Komisie 2007/16/ES z 19. marca 2007, ktorou sa implementuje smernica Rady 85/611/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), pokiaľ ide o objasnenie niektorých vymedzení pojmov.

¹³ Zákon č. 189/2004 Sb., o kolektívnom investovaní ve znění pozdějších předpisů.

Konzultačný materiál pokladá niektoré otázky k spôsobu transpozície tejto smernice a k zisteniu dopadov, ktoré zmena režimu prinesie tu-zemským správcovským spoločnostiam a fondom kolektívneho investovania.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cnb.cz>.

Podmienky investovania fondu kvalifikovaných investorov do nehnuteľností

Začiatkom septembra vydala ČNB stanovisko k podmienkam investovania fondov kvalifikovaných investorov do nehnuteľností. Stanovisko sa vyjadruje k uplatňovaniu pravidiel o oceňovaní nehnuteľností stanovených vyhláškou pre fondy pre verejnosť¹⁴ na fondy kvalifikovaných investorov. ČNB tu vyslovuje názor, že sa tieto pravidlá neuplatnia a fondy kvalifikovaných investorov vykonávajú oceňovanie nehnuteľností podľa všeobecných účtovných predpisov. ČNB ďalej vyslovuje záver, že fond kvalifikovaných investorov nie je povinný pred nadobudnutím účasti v spoločnosti vlastniacej nehnuteľnosti alebo s nimi obchodujúcej, zaslať depozitárovi ocenenie nehnuteľnosti v majetku tejto spoločnosti vo forme znaleckého posudku. ČNB ďalej zdôrazňuje kľúčovú rolu depozitára pre činnosť fondov kvalifikovaných investorov a potrebnosť podrobného nastavenia informačných povinností a komunikácie v depozitárnej zmluve.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cnb.cz>

3. Bankovníctvo a platobné systémy

Európska únia

Zvýšenie limitov pre fondy poistenia vkladov

V súvislosti s turbulenciami na finančných trhoch pripravila Európska komisia v polovici septembra návrh novelizácie smernice o fondoch poistenia vkladov.¹⁵ Oproti predchádzajúcemu stavu, kedy smernica stanovovala harmonizovanú úroveň krytia nárokov z vkladov s tým, že vkladatelia mali nárok na náhradu 90

% vkladov maximálne však do výšky 20.000 EUR, lehota na výplatu náhrad bola stanovená na tri mesiace.

Návrh Komisie zvyšuje limit náhrad na čiastku 50.000 EUR, a to v plnej výške bez 90% obmedzení. Rovnako dochádza ku skráteniu lehoty na výplatu na 3 pracovné dni. Transpozícia novelizovanej smernice by mala byť vykonaná členskými štátmi do 31. decembra 2008.

Bližšie informácie sú dostupné tu: http://ec.europa.eu/internal_market

Uverejnenie návrhu novely smerníc o kapitálovej primeranosti

Začiatkom októbra uverejnila Komisia návrh novelizácie smernice o kapitálových požiadavkách¹⁶ a konsolidovanej bankovej smernice¹⁷. Novelizácia sa zameriava predovšetkým na nasledujúce oblasti:

- úprava podmienok pre riadenie veľkých expozícií vrátane nastavovania maximálnych limitov angažovanosti;
- zmena režimu pre dohľad nad cezhranične pôsobiacimi bankovými skupinami, vrátane vytvorenia permanentných koordináčnych výborov regulátorov pre jednotlivé cezhranične pôsobiace bankové skupiny;
- úprava kritérií pre hodnotenie kvality regulačného kapitálu, najmä v prípade hybridného kapitálu;
- modifikácia a sprísnenie požiadaviek na systém riadenia likvidity, najmä pre cezhranične pôsobiace bankové skupiny, kedy sa predpokladá väčšia informačná povinnosť voči výborom regulátorov pre príslušnú bankovú skupinu;
- rozšírenie pravidiel pre risk management v prípade sekuritizácie, vrátane stanovenia výslovnej požiadavky pre originátora na sústavné držanie určitej časti emisie sekuritizovaných investičných nástrojov.

Vzhľadom k naliehavosti situácie na finančných trhoch sa navrhuje transpozíčná lehota do 1. apríla 2009.

Bližšie informácie sú dostupné tu: http://ec.europa.eu/internal_market

Nová smernica o elektronických peniazoch

¹⁴ Vyhláška č. 270/2004 Sb., o zpsobu stanovení reálné hodnoty majetku a závazků fondu kolektivního investování a o zpsobu stanovení aktuální hodnoty akcie nebo podílového listu fondu kolektivního investování.

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/19/ES z 30. mája 1994 o systémoch poistenia vkladov.

¹⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/49/ES zo 14. júna 2006 o kapitálovej primeranosti investičných podnikov a úverových inštitúcií (prepracované znenie).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a o jej výkone (prepracované znenie).

V polovici októbra predložila Európska komisia návrh novej smernice o elektronických peniazoch na schválenie Európskemu parlamentu. Finálne schválenie navrhovanej smernice, ktorá má nahradiť smernicu o elektronických peniazoch z roku 2000¹⁸, sa predpokladá do konca tohto roku.

Nová smernica prináša úpravu definície elektronických peňazí, kde sa odstraňuje väzba na technologické platformy, štandardizujú sa podmienky pre výplatu vložených prostriedkov zákazníkom vydavateľov elektronických peňazí. Ďalej dochádza k úprave podmienok pre činnosť inštitúcií elektronických peňazí a ich zladeniu s podmienkami pre činnosť poskytovateľov platobných služieb.

Bližšie informácie sú dostupné tu: http://ec.europa.eu/internal_market

Štandardy EPC pre inkasá v rámci SEPA

Začiatkom septembra Európska rada pre platobné služby uverejnila štandardy pre inkasá z bankových účtov. Vytvorenie týchto štandardov je súčasťou pravidiel systému SEPA¹⁹, nadväzujú na smernicu o platobných službách²⁰ a majú za cieľ zjednodušiť platobné služby v Eurozóne a nastaviť pre cezhraničné platby rovnaké podmienky ako pre vnútroštátne.

Štandardy EPC pre inkasá zavádzajú okrem iného jednotný dátový formát pre komunikáciu inkasných príkazov medzi bankami, stanovujú podmienky pre udelenie súhlasu s inkasom, zavádzajú povinnosť inkasujúcej osoby informovať platcu o inkase, ktoré bude vykonané, či podmienky pre spätné inkaso.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.europeanpaymentscouncil.eu>.

Nariadenie o cezhraničných platbách v EURO

Začiatkom októbra uverejnila Európska komisia návrh nariadenia o cezhraničných platbách v rámci európskych spoločenstiev, ktoré nahradia nariadenie z roku 2001 o cezhraničných plat-

bách v eurách²¹. Popri rozšírení záväznosti pravidiel pre cezhraničné prevody sa zavádzajú ďalšie zmeny, ktoré majú napospol prispieť k zjednodušeniu cezhraničných platieb. Navrhované nariadenie nadväzuje tiež na právny rámec vytvorený smernicou o platobných službách a na spustenie systému SEPA.

Dôjde napr. k rozšíreniu princípu poplatkovej nediskriminácie medzi cezhraničnými a vnútroštátnymi transakciami tiež na inkasá, úpravy v oblasti menovej štatistiky a k rozšíreniu požiadaviek na zriadenie orgánu mimosúdneho riešenia sporov v oblasti platobných služieb zo strany členských štátov.

Bližšie informácie sú dostupné tu: http://ec.europa.eu/internal_market.

Návrh ďalších zmien smerníc o kapitálovej primeranosti

V priebehu októbra predložil CEBS Európskej komisii niektoré návrhy zmien európskych predpisov o kapitálovej primeranosti (CRD).²² Jedno z doporučení sa týka obmedzení diskrecií, ktoré môžu pri transpozícii CRD uplatniť členské štáty. Cieľom týchto úprav je docieľť vyššiu mieru harmonizácie pravidiel pre kapitálovú primeranosť v rámci EÚ.

Ďalšie odporúčanie CEBS predložené Komisii v septembri sa týka úpravy pravidiel pre riadenie rizika likvidity. Dokument obsahuje návrhy, ktoré sa týkajú rôznych oblastí riadenia likvidity. Napr. nastavuje pravidlá pre zohľadňovanie podmienok likvidity príslušných trhov, ktoré ovplyvňuje/ú schopnosť finančných inštitúcií predávať aktíva a získavať peňažné prostriedky a požaduje, aby finančné inštitúcie adekvátne navyšovali likvidné rezervy v prípade krízového vývoja na finančných trhoch a zohľadňovali aktuálne a očakávané trhové podmienky pri stanovovaní podmienok pre prijímanie finančného zaistenia. Ďalej odporúčanie obsahuje návrh modifikácie pravidiel pre dohľad riadenia likvidity ako zo strany domovského orgánu dohľadu, tak i dohľadu nad medzinárodne pôsobiacimi finančnými skupinami.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.c-ebs.org>

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/46/ES z 18. septembra 2000 o prístupe k činnosti inštitúcií elektronických peňazí, o jej výkone a o obozretnostnom dohľade nad touto činnosťou.

¹⁹ Single Euro Payment Area.

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa mení smernica 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 97/5/ES.

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2560/2001 z 19. decembra 2001 o cezhraničných platbách v eurách.

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/49/ES z 14. júna 2006 o kapitálovej primeranosti investičných podnikov a úverových inštitúcií (prepracované znenie).

Slovenská republika

Vyhláška NBS o hotovostnom peňažnom obeh

Koncom septembra prešla medzirezortným pripomienkovým konaním vyhláška o podmienkach hotovostného peňažného obehu,²³ ktorej návrh pripravila NBS v súvislosti s prípravou na zavedenie meny euro. Vyhláška upravuje právne vzťahy súvisiace so zmenou zákonného platidla na území Slovenskej republiky, ku ktorej dôjde k 1. januáru 2009. Zároveň vyhláška zakotvuje niektoré pravidlá pre zisťovanie falošných bankoviek a pravidlá pre triedenie bankoviek podľa ich využitia pre finančné inštitúcie a iných spracovateľov hotovostných platieb. Vyhláška definuje niektoré základné pojmy, ktoré súvisia s eurobankovkami a euromincami a ich spracovaním, triedením a balením, rovnako tak ako stanovuje postupy odoberania falošných platidiel či platidiel, pri ktorých vzniká podozrenie, že sú falošnými. Návrh vyhlášky rovnako upravuje predpoklady k udeleniu povolení na správu bankoviek a mincí a stanovuje náležitosti, ktoré musí obsahovať žiadosť o udelenie takéhoto povolenia. Bližšie informácie sú dostupné tu: <https://lt.justice.gov.sk>

Opatrenie NBS k žiadosti o povolenie inštitúcie elektronických peňazí

Na začiatku októbra nadobudlo účinnosť opatrenie NBS, ktoré upravuje podmienky a náležitosti žiadosti o povolenie k vydávaniu elektronických platobných prostriedkov.²⁴ Toto opatrenie súvisí s novelou zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku z 18. júna 2008, ktorá nanovo zaviedla možnosť získania povolenia k vydávaniu platobných prostriedkov elektronických peňazí iným osobám ako bankovým inštitúciám, ktoré vydáva NBS. Toto opatrenie stanovuje konkrétne náležitosti takejto žiadosti. Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.nbs.sk>

Novelizácia zákona o ochrane vkladov

²³ Vyhláška o niektorých podrobnostiach o hotovostnom peňažnom obeh a o zmene niektorých vyhlášok.

²⁴ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 9. septembra 2008 č. 16/2008, ktorým sa ustanovujú náležitosti žiadosti o vydanie povolenia na vydávanie platobných prostriedkov elektronických peňazí podľa § 21d ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V druhej polovici októbra 2008 schválila Národná rada SR novelu zákona o ochrane vkladov.²⁵ Táto novela zaručuje neobmedzenú garanciu vkladov na bankových účtoch pre fyzické osoby a niektoré právnické osoby (neziskové organizácie a podnikateľské subjekty, ktorých ročná závierka nie je povinne overovaná audítorom). Doposiaľ je garantované iba 90% z maximálnej čiastky 20tisíc EUR. Novela zákona sa však nevzťahuje na pobočky zahraničných bánk pôsobiacich na území SR, ktorých je aktuálne osem. Účinnosť tejto novely je od 1. novembra 2008.

Česká republika

Zvýšenie limitov plnení z fondu poistenia vkladov

V súvislosti s kritickým vývojom na finančných trhoch prišlo česká vláda k úprave podmienok a limitov pre poskytovanie náhrad vkladateľom z fondu poistenia vkladov. Vláda schválila novelu zákona o bankách,²⁶ ktorej cieľom je zvýšiť limit náhrad poskytovaných z fondu poistenia vkladov v prípade, že banka či družstevná záložňa nie je schopná vyplatiť vklady. Nanovo stanovený limit náhrad je ekvivalentom čiastky 50 tisíc Euro. Ďalej dochádza k odstráneniu doterajšieho obmedzenia vyššie poskytovaných náhrad vo výške 90%-ného limitu z čiastky vkladu. Po schválení parlamentom sa predpokladá účinnosť začiatkom roku 2009.

Novelizácia devízového zákona

Dňa 1. septembra nadobudla účinnosť novelizácia devízového zákona.²⁷ Novelizácia mení vymedzenie devízových miest a okrem iného v nadväznosti na novely ZPKT vyraduje z pôsobnosti devízového zákona obchody s menovými derivátmi a súvisiace činnosti -

²⁵ Zákon č. 421/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z.z., o ochrane vkladov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁶ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách ve znění pozdějších předpisů.

²⁷ Novela byla provedena zákonem č. 254/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, Zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění pozdějších předpisů.

tieto činnosti budú môcť vykonávať iba licencovaní obchodníci s cennými papiermi podľa podmienok stanovených v ZPKT. Nanovo sa upravuje proces registrácie na zmenárenskú činnosť, podmienky pre získanie devízovej licencie a pre povolenie na poskytovanie peňažných služieb, kedy dochádza ku sprísneniu podmienok pre získanie príslušného povolenia. Rozširuje sa tiež rozsah povinností, ktoré majú devízové miesta dodržiavať, vrátane informačných povinností voči ČNB a pravidiel jednaní voči zákazníkom. Rovnako sú zavádzané určité požiadavky na organizačné predpoklady pre činnosť osoby s povolením či registráciou podľa devízového zákona. Novelizované sú rovnako ustanovenia o právomociach dohľadu ČNB a o správnom trestaní v oblasti devízových služieb.

Bližšie informácie sú dostupné tu: www.cnb.cz

Nová vyhláška o zmenárňach

Na začiatku septembra nadobudla účinnosť nová vyhláška upravujúca podmienky zmenárenskej činnosti a súvisiacich peňažných služieb²⁸, ktorá nadviazala na novelizáciu devízového zákona. Obsahom vyhlášky je vymedzenie náležitostí žiadosti o registráciu na zmenárenskú činnosť a žiadosti o devízovú licenciu k bezhotovostným obchodom s cudzou menou, niektoré informačné povinnosti devízových miest voči ČNB. Ďalej stanovenie podrobnejších podmienok pre výkon zmenárenskej činnosti a pre vykonávanie bezhotovostných obchodov s cudzou menou.

Významnou novinkou je nastavenie pravidiel rokovania so zákazníkmi a podrobných pravidiel informovania zákazníkov devízových miest o podmienkach poskytovaných služieb.

Bližšie informácie sú dostupné tu: www.cnb.cz

Úradné oznámenie ČNB k devízovému zákonu

V polovici septembra vydala ČNB úradné oznámenie,²⁹ v ktorom špecifikovala niektoré požiadavky v súvislosti s podávaním žiadostí o registráciu zmenárenskej činnosti a o devízovú licenciu.

Úradné oznámenie ďalej obsahuje výklad ČNB k vymedzeniu činností v rámci bezhotovost-

ných obchodov s cudzou menou, ktoré spadajú do režimu devízového zákona, ďalej je vymedzovaná sprostredkovateľská činnosť a zdôrazňovaná požiadavka na nutnosť získania príslušnej licencie alebo registrácie i pre sprostredkovateľskú činnosť.

Na začiatku októbra ďalej vydala ČNB úradné oznámenie k organizácii odborných kurzov usporadúvaných ČNB podľa devízového zákona.³⁰

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.cnb.cz>

4. Poistovníctvo a penzijné fondy

Európska únia

Harmonizácia pravidiel solventnosti pre penzijné fondy

Začiatkom septembra zahájila Európska komisia verejnú diskusiu k problematike pravidiel solventnosti pre zamestnanecké penzijné fondy. Všeobecný rámec nastavený smernicou o činnosti zamestnaneckých penzijných fondov³¹ pre činnosť zamestnaneckých penzijných fondov obsahuje iba všeobecné zásady pre riadenie rizík a solventnosti zamestnaneckých penzijných fondov. Zámerom konzultačného dokumentu európskej komisie je nastaviť podrobnejšie moderné pravidlá pre riadenie solventnosti a pre risk management, ktoré by boli harmonizované v rámci celej EÚ.

Návrh predložený k verejnej diskusii sa zameriava na dva okruhy otázok:

A. Pre zamestnanecké penzijné fondy, ktoré garantujú určitú úroveň zhodnotenia investovaných prostriedkov alebo zohľadňujú biometrické riziká, konzultačný dokument kladie otázky na rozsah, v akom má byť aplikovaný režim Solvency II i na tieto zamestnanecké penzijné fondy. Konzultovaný je i rozsah základných princípov pre riadenie rizika a solventnosti, ktoré by sa mali uplatniť u týchto penzijných fondov. Ďalej sú diskutované otázky spôsobu

²⁸ Vyhláška č. 280/2008 Sb., o směnárenské činnosti, bezhotovostních obchodech s cizí měnou a o peněžních službách.

²⁹ Úřední sdělení České národní banky ze dne 15. září 2008 k některým ustanovením devízového zákona.

³⁰ Úřední sdělení České národní banky ze dne 6. října 2008 o podmínkách organizace odborných kurzů o rozpoznávání platidel podezřelých z padělání nebo pozměňování pořádaných Českou národní bankou podle zákona č. 219/1995 Sb., devízový zákon, ve znění pozdějších předpisů.

³¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/41/ES z 3. júna 2003 o činnostiach inštitúcií zamestnaneckého penzijného poistenia a dohľadu nad nimi.

stanovenia regulatorného kapitálu a pravidiel pre jeho financovanie.

B. Konzultované sú tiež pravidlá pre zamestnanecké penzijné fondy, ktoré pôsobia cezhranične. Konkrétne sú diskutované otázky, či a za akých podmienok majú tieto penzijné fondy vytvárať technické rezervy, ako je tomu u poisťovní, a rozsah aplikácie pravidiel solventnosti. Bližšie informácie sú dostupné tu: http://ec.europa.eu/internal_market

Analýza CEIOPS k outsourcingu u penzijných fondov

Na konci októbra uverejnil CEIOPS analytickú správu ohľadom prístupu členských štátov EÚ k outsourcingu u zamestnaneckých penzijných fondov. Správa bola spracovaná na základe informácií od orgánov dohľadu jednotlivých členských štátov.

Pretože prax je veľmi rôznorodá, je možné vystopovať určitý trend - obdobný ako je tomu u outsourcingu v oblasti kolektívneho investovania. V zásade panuje medzi členskými štátmi podobný prístup, keď panuje zhoda na tom, že outsourcovať nie je možné zodpovednosť, rozhodovanie a obchodné riadenie zamestnaneckého penzijného fondu a nastavovanie investičných stratégií. U ostatných prevádzkových činností je outsourcing, za splnenia určitých podmienok, povolený, či tu vo väčšom, tu v menšom rozsahu.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.ceiops.eu>

Slovenská republika

Opatrenie NBS k predkladaniu informácií o poisťno-matematických modeloch poisťovní

V októbri vydala NBS opatrenie k plneniu informačnej povinnosti poisťovní ohľadom predkladania popisov poisťno-matematických modelov NBS.³² Toto opatrenie stanovuje náležitosti informácií o poisťno-matematických modeloch, ktoré je nutné predložiť zo strany poisťovní NBS pre účely posudzovania prípustnosti týchto modelov.

Bližšie informácie sú dostupné tu: www.nbs.sk

³² Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 4. novembra 2008 č. 20/2008 o predkladaní poisťno-matematických údajov a štatistických údajov poisťovne a pobočky zahraničnej poisťovne.

Česká republika

N/A

5. Regulácia finančného trhu

Európska únia

Informačné štandardy pre platobné prevody

Začiatkom septembra uverejnili CESR, CEBS a CEIOPS štandardy ohľadom informácií, ktoré sú nutnou súčasťou peňažných prevodov v rámci platobných služieb. V nadväznosti na nariadenie o informácii o platcovi,³³ ktoré bolo vydané v súvislosti s európskou legislatívou na zamedzenie legalizácie výnosov z trestnej činnosti³⁴, je predmetom tohto štandardu odporúčenie pre orgány dohľadu v oblasti finančného trhu pre posudzovanie spôsobu, akým poskytovatelia platobných služieb dodržia podmienky stanovené nariadením o informáciách o platcovi.

Jedná sa napr. o povinnosť monitorovania informácií o platcovi a ich vyhodnocovania z hľadiska, či nedochádza k zahmlievaniu pôvodu prostriedkov, či platca/príjemca zavedením vnútorných predpisov a adekvátnych vnútorných procesov, ktoré umožnia odhaľovať klamlivé informácie o platcovi či podmienky, za ktorých poskytovateľ poskytuje platobné služby, odmietne prevedenie peňažného prevodu.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.c-ebs.org>

Komisia zriadila expertnú skupinu k otázkam úverových registrov

Začiatkom septembra Európska komisia zriadila expertnú skupinu k otázkam úverových regis-

³³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1781/2006 z 15. novembra 2006 o údajoch o príkazcovi, ktoré sprevádzajú prevody finančných prostriedkov.

³⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES z 26. septembra 2005 o predchádzaní využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Smernica Komisie 2006/70/ES zo dňa 1. augusta 2006, ktorou sa ustanovujú vykonávacie opatrenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES, pokiaľ ide o vymedzenie pojmu "politicky exponovaná osoba", a technické kritériá postupov zjednodušenej povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a výnimky na základe finančnej činnosti vykonávanej príležitostne alebo vo veľmi obmedzenom rozsahu.

trov. Cieľom činnosti tejto expertnej skupiny je vytvoriť štandardy pre prístup poskytovateľov úverov k databázam s údajmi o úverovej histórii žiadateľov o úver a pre vedenie takýchto databáz.

Bližšie informácie sú dostupné tu:

http://ec.europa.eu/internal_market

Slovenská republika

Zmeny informačných povinností finančných inštitúcií v súvislosti so zavedením eura

V súvislosti s prípravou na zavedenie meny euro bola vydaná novelizácia vyhlášok, ktorá upravuje plnenie informačných povinností finančnými inštitúciami voči NBS.³⁵ Novelizácia sa týka vyhlášok o informačných povinnostiach poisťovacích sprostredkovateľov³⁶, doplnkových penzijných fondov a doplnkových penzijných spoločností³⁷, penzijných fondov a penzijných spoločností.³⁸ Navrhované zmeny sa týkajú prepočtu čiastok uvedených vo vyhláškach v slovenských korunách na euro a spôsobu vyjadrovania peňažných čiastok v rámci informačnej povinnosti smerujúcej voči NBS.

Obdobnú problematiku upravuje opatrenie NBS,³⁹ ktoré novelizuje informačné povinnosti finančných inštitúcií, ktoré sú upravené opatre-

³⁵ Vyhláška Národnej banky Slovenska, ktorou sa menia vyhlášky Národnej banky Slovenska v oblasti predkladania výkazov, hlásení a iných správ dohliadanými subjektmi finančného trhu na účely vykonávania dohľadu a na štatistické účely v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike.

³⁶ Vyhláška Národnej banky Slovenska z 12. júna 2007 č. 285/2007, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 340/2005 Z. z. o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³⁷ Najmä vyhláška Národnej banky Slovenska z 5. septembra 2006 č. 568/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje obsah ročnej správy a polročnej správy o hospodárení s majetkom v doplnkovom dôchodkovom fonde a ročnej správy a polročnej správy o hospodárení s vlastným majetkom doplnkovej dôchodkovej spoločnosti.

³⁸ Najmä vyhláška Národnej banky Slovenska z 5. septembra 2006 č. 567/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje obsah správ o hospodárení s majetkom v dôchodkovom fonde, správ o hospodárení s vlastným majetkom dôchodkovej správcovskej spoločnosti, spôsob a rozsah ich zverejňovania a obsah dennej informácie o každej transakcii s majetkom v dôchodkovom fonde v znení

³⁹ Opatrenie Národnej banky Slovenska, ktorým sa menia opatrenia Národnej banky Slovenska v oblasti predkladania výkazov, hlásení a iných správ dohliadanými subjektmi finančného trhu na účely vykonávania dohľadu a na štatistické účely v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike.

ním NBS. Jedná sa o informačné povinnosti finančných konglomerátov,⁴⁰ bánk a pobočiek zahraničných bánk,⁴¹ obchodníkov s cennými papiermi,⁴² búrz cenných papierov a centrálného depozitára,⁴³ správcovských spoločností a depozitárov,⁴⁴ poisťovní a ďalších osôb v sektore poisťovníctva⁴⁵ a distribútorov zahraničných fondov kolektívneho investovania.⁴⁶

Bližšie informácie sú dostupné tu:

<https://lt.justice.gov.sk>.

Česká republika

Verejná diskusia k transpozícii smernice o spotrebiteľskom úvere

V polovici septembra predložilo Ministerstvo financií spolu s Ministerstvom priemyslu a obchodu k verejnej diskusii dokument k problematike transpozície smernice o spotrebiteľskom úvere.⁴⁷

Nová smernica o spotrebiteľských úveroch významne mení podmienky pre poskytovanie spotrebiteľských úverov. Nová úprava však i naďalej nepostihuje všetky typy úverových

⁴⁰ Najmä opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. novembra 2004 č. 15/2004 o vlastných zdrojoch finančného konglomerátu a o majetkovej angažovanosti finančného konglomerátu v znení neskorších predpisov.

⁴¹ Najmä opatrenie Národnej banky Slovenska z 31. júla 2007 č. 6/2007 o evidencii majetku a záväzkov bánk a pobočiek zahraničných bánk.

⁴² Najmä Opatrenie Národnej banky Slovenska z 30. októbra 2007 č. 11/2007 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely vykonávania dohľadu a na štatistické účely.

⁴³ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 18. decembra 2007 č. 16/2007 o predkladaní výkazov burzou cenných papierov a centrálnym depozitárom cenných papierov na účely dohľadu nad finančným trhom.

⁴⁴ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 18. decembra 2007 č. 17/2007 o predkladaní výkazov správcovskými spoločnosťami a depozitármi podielových fondov na účely dohľadu nad finančným trhom.

⁴⁵ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. apríla 2008 č. 4/2008 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní; opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. apríla 2008 č. 6/2008 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ zaistovňami a pobočkami zahraničných zaistovní.

⁴⁶ Opatrenie Národnej banky Slovenska z 13. mája 2008 č. 9/2008 o predkladaní výkazov subjektmi zabezpečujúcimi distribúciu cenných papierov zahraničných subjektov kolektívneho investovania na účely dohľadu.

⁴⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS.

zmlúv uzatváraných so spotrebiteľmi. Podrobne sú stanovené informácie, ktoré má spotrebiteľ obdržať v rámci propagácie príslušného úverového produktu, ďalej informácie, ktoré majú byť poskytnuté v predzmluvnej fáze, a ďalej postup poskytovateľov úverov pri uzatváraní zmlúv.

Novým spôsobom je komplexne riešená úprava prístupu k databázam obsahujúcim údaje o úverovej histórii a postup pri informovaní spotrebiteľa o výsledku vyhľadávania v databázach. Podrobne sú stanovené informácie povinne obsiahnuté v zmluvách o spotrebiteľských úveroch vrátane požiadaviek na informácie o úrokovej sadzbe a o možnosti prečerpania úverového rámca. Ďalej je riešené právo na odstúpenie od zmluvy vrátane spôsobu uplatnenia tohto práva u zmlúv o viazanom úvere, právo a povinnosti pri predčasnom splatení, pri postúpení práv a prekročení úverového rámca. Precíznejšie ako doposiaľ sú stanovené požiadavky na spôsob výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN).

Smernica predpokladá zavedenie sofistikovanejšieho dohľadu nad dodržovaním pravidiel pre poskytovanie spotrebiteľských úverov, ako tomu bolo doposiaľ. Predpokladá sa rovnako vytvorenie štandardného mechanizmu pre mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov.⁴⁸

Konzultačný dokument sa vedľa spôsobu transpozície smernice o spotrebiteľských úveroch zameriava na zisťovanie očakávaných nákladov pre poskytovateľa úverov a pre distribučné siete, očakávaných dopadov na ceny a podmienky spotrebiteľských úverov a očakávané prínosy a riziká.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://www.mpo.cz>.

6. Obchodné spoločnosti

Európska únia

Návrh novelizácie smerníc o fúziách a rozdelení spoločností

Koncom septembra Európska komisia uverejnila návrh novelizácie tretej a šiestej smernice o spoločnostiach ohľadom domácich fúzií a roz-

⁴⁸ Konceptiu mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov rieši konzultačný materiál Ministerstva financií. Bližšie informácie k tejto problematike je možné nájsť v Bulletin BBH júl&august 2008 dostupnom na www.bbh.cz.

delenia. Medzi navrhované zmeny patrí zjednodušenie procesu fúzií a rozdelení, zrušenie niektorých informačných povinností v prípade, že o tom spoločníci rozhodnú, zásadné zjednodušenie procesu fúzie a rozdelenia medzi materskou a dcérskou spoločnosťou, odstránenie informačných duplicit v prípadoch, kedy sú správy vyžadované tiež podľa ďalších európskych predpisov. Návrh ďalej predpokladá široké využitie prostriedkov elektronickej komunikácie pre poskytovanie informácií o fúzii či rozdelení dotknutým osobám a akcionárom a pre uverejňovanie informácií o projektoch rozdelenia či fúzie.

Bližšie informácie sú dostupné tu: http://ec.europa.eu/internal_market/company.

Komisia pripravuje zjednodušenie účtovných predpisov pre malé firmy

Koncom septembra oznámila Európska komisia zámer na zjednodušenie účtovných predpisov pre malé firmy a podnikateľov. Vzhľadom k tomu, že európsky právny rámec pre účtovníctvo⁴⁹ bol vytvorený s cieľom postihnúť všetky typy podnikateľských entít vrátane kótovaných spoločností, pre ktoré sa v nedávnej minulosti začali plošne uplatňovať medzinárodné účtovné štandardy, navrhuje Európska komisia kompletné revízie účtovných predpisov vrátane úprav, ktoré by umožnili malým podnikateľom (tzv. „mikro-podniky“) podstatné zjednodušenie účtovníctva a zníženie administratívnej záťaže.

Navrhované úpravy nadväzujú na závery tzv. Stoiberovej komisie a na analýzu Európskej komisie.⁵⁰

Bližšie informácie sú dostupné tu: http://ec.europa.eu/internal_market/accounting

Zmeny IFRS a schválenie konsolidovanej verzie IFRS

V nadväznosti na kritickú situáciu na finančných trhoch, úpravy pravidiel pre účtovníctvo finančných inštitúcií v USA a zmeny v medzinárodných účtovných štandardoch

⁴⁹ Najmä sa jedná o Štvrtú smernicu Rady z 25. júla 1978, založenú na čl. 54 ods. 3 písm. g) Zmluvy o ročných účtovných závierkach niektorých foriem spoločností (78/660/EHS) a ďalej o siedmu smernicu Rady zo dňa 13. júla 1983, založenú na čl. 54 ods. 3 písm. g) Zmluvy o konsolidovaných účtovných závierkach (83/349/EHS).

⁵⁰ Dokument Evaluation of Thresholds for Micro-Entities zpracovaný pre EK Centre for Strategy & Evaluation Services LLP v januári 2008 a dostupný na http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/.

schválených IASB⁵¹ schválila v polovici októbra Európska komisia niekoľko významných zmien v účtovných štandardoch, ktoré sa dotýkajú predovšetkým finančných inštitúcií. Základná zmena je zavedenie oceňovania v zriaďovaných cenách u finančných nástrojov držaných do splatnosti (held-to-maturity, tzv. „HTM“) namiesto oceňovania v trhových cenách a súvisiaceho priebežného preceňovania. Táto zmena sa dotkne predovšetkým dlhových nástrojov držaných finančnými inštitúciami. Nariadenie Komisie⁵² stanovuje podmienky, za ktorých je možné finančné nástroje zaradiť do kategórie nástrojov držaných do splatnosti a postupy pre ich oceňovanie.

Na konci októbra schválila Európska komisia konsolidovanú verziu predpisov, ktorými sú do európskeho práva prevádzané medzinárodné účtovné štandardy (IAS) a medzinárodné štandardy pre hlásenie účtovných informácií (IFRS)⁵³. Tento krok je súčasťou procesu Better Regulation, ktorým cieľom je okrem iného zjednodušiť štruktúru európskych predpisov - konsolidovaný text nariadenia nahradí celkom 18 dielčích nariadení,⁵⁴ ktoré doposiaľ upravovali túto problematiku.

Bližšie informácie sú dostupné tu: http://ec.europa.eu/internal_market/accounting

Slovenská republika

N/A

Česká republika

Verejná diskusia k novému obchodnému zákonu

V rámci komplexnej rekodifikácie súkromného práva predložilo ministerstvo spravodlivosti k verejnej diskusii návrh nového obchodného

zákona. Vzhľadom ku zvolenej koncepcii, kedy prevažnú časť problematiky bude obsahovať nový občiansky zákonník, je pripravovaný obchodný zákon podstatne stručnejšou normou oproti stávajúcemu obchodnému zákonníku.

Nový obchodný zákon bude obsahovať iba úpravu obchodných spoločností a družstiev. Úprava nekalej súťaže, rady ustanovení o právnických osobách a najmä obchodných záväzkových vzťahov bude zjednotená a presunutá do občianskeho zákonníka.

Cieľom nového obchodného zákona je liberalizácia podmienok pre podnikanie v rámci systému pravidiel, ktorý na jednej strane neobmedzuje podnikanie, na druhej strane chráni tých, ktorí nemajú dostatočný vplyv alebo dostatočné informácie (menšinoví spoločníci/ akcionári, veritelia). Zákon stavia na precíznej regulácii činnosti osôb, ktoré spravujú majetok obchodných spoločností a družstiev (konatelia, predstavenstvo apod.) a ich chovania (pravidlá o strete záujmov, o vylúčení z výkonu funkcie, o starostlivosti riadneho hospodára a zodpovednosti apod.).

Ďalším zámerom nového obchodného zákona je naviazanie na európske právo, ktoré upravuje túto problematiku. Pritom je kladený dôraz na adekvátnu transpozíciu európskych noriem tak, aby nebola vykonaná zbytočne prísnejšie, ako európske smernice vyžadovali.

Zákon sa snaží využívať v maximálnom rozsahu súčasné inštitúty českého obchodného práva v tom rozsahu, v akom sú zlučiteľné so súčasnými európskymi a svetovými štandardami regulácie obchodných spoločností.

Ministerstvo spravodlivosti zriadilo k pripravovanej rekodifikácii súkromného práva samostatný internetový portál, kde sú dostupné podrobné informácie k novému obchodnému zákonu, novému občianskemu zákonníku a pripravovanému zákonu o medzinárodnom práve súkromnom.

Bližšie informácie sú dostupné tu: <http://obcanskyzakonik.justice.cz>

⁵¹ Jedná sa o zmeny Standardu IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement a Standardu IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures. Bližšie informácie sú dostupné tu <http://www.iasb.org>.

⁵² Commission Regulation No 1004/2008 of 15 October 2008 amending Regulation (EC) No 1725/2003 adopting certain international accounting standards in accordance with Regulation (EC) No 1606/2002 of the European Parliament and of the Council as regards International Accounting Standard (IAS) 39 and International Financial Reporting Standard (IFRS) 7

⁵³ International Financial Reporting Standards.

⁵⁴ Napr. Nariadenie Komisie (ES) č. 1725/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa prijímajú niektoré medzinárodné účtovné štandardy v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002.

Advokátska kancelária BBH Slovensko, s.r.o. dlhodobo poskytuje svojim klientom právne poradenstvo v rôznych oblastiach práva, vrátane práva finančných trhov. V rámci svojich služieb ponúka tiež základný informačný servis o najvýznamnejších aktualitách.

Bulletin BBH je určený len ako všeobecná informácia o niektorých dôležitých novinkách a udalostiach v oblasti finančných trhov a súvisiacej právnej problematiky. Jeho obsah nie je právnym poradenstvom, ani odporúčaním k určitému postupu v konkrétnej situácii.

V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o individuálne poradenstvo alebo konzultáciu nás neváhajte kontaktovať na nižšie uvedenej adrese.

BBH Slovensko, s.r.o.

Gorkého 3

811 01 Bratislava

Slovenská republika

IČO: 36 713 066

Okresný súd Bratislava I, oddiel Sro, vl. č. 43677/B

Tel.: 02/20861020 - 21

Fax: 02/20861022

E-mail: office@bbh.sk

Web: www.bbh.sk